

Издази Недјељом.
Цијена:
За ЦРНУ ГОРУ и АУ-
СТРО-УГАРСКУ (с БОС-
НОМ и ХЕРЦЕГОВИНОМ)
За годину 6 ф., на по год.
3 ф., на четврт године 1 ф.
и 50 новчића.
За све остале земље у
ЈЕВРОПИ и АМЕРИЦИ: на
годину 20 франака, на по
године 10 франака, на чет-
врт године 5 франака.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Прегледна шаље се у
платеним писмима непо-
средно администрацији „Гл.
Црногорца“ на Цетине, а
може се и картом унут
ушном на пошту у Котор.
Дописе шаљу се уредниш-
тву. Рукописи се не враћају.

За огласе плаћа се од
реда новч. За огласе веће
и на дуже вријеме мање

СЛУЖБЕНИ ДИО.

ОБЈАВА ПОМОРЦИМА.

У пристану Барскоме постављен
је, за службу пароброда аустро-угар.
Лодја, један пловац за привези-
вање (бова).

Пловац је на дубини 9 метара.
Положај пловца:
Рт Вољујаца: N. 85. W.
Рт Ротац: N. 23. W.
Дворац Књаза Карађорђевића: N.
35. O.
Санитарна кућица: S. 40. O.
Цетине, 10 јула 1886.
Бро. 437.

Књаз. Црног.
Поморско одјељење.

AVVISO AI NAVIGANTI.

Nel porto di Antivari venne collo-
cata per il servizio dei piroscafi del
Lloyd austr.-ungarico, una boa d'or-
meggio.

La boa è nella profondità di metri 9.
Posizione:
Punta Volovica: N. 85. W.
Punta Rotac: N. 23. W.
Palazzo del Principe Karagjorgievic:
N. 35. M.
Casello Sanitario: S. 40. O.
Cettigne, 10 luglio 1886.
N.ro 437.
Princ. Mont.
Sezione Marittima.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО.

ТЕЛЕГРАМИ „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА“.

БИОГРАД, 7 јула. Скупштина је,
са 87 против 40 гласова, изабрала
шест намјешеника за пресједиштво
скупштинско, све присталице владине
странке. Између тих шест именовано
је краљ за пресједника Павловића (по
прилици Ђоку Павловића, посланика у
Риму), а за потпресједника Жуњића.

ЛИСТАК „ГЛАСА ЦРНОГОРЦА“.

ПРИЛИКОМ
СРЕТНОГ ПОВРАТКА
ЊЕГОВОГ ВИСОЧАНСТВА
ГОСПОДАРА.

Ево иде! К нама с' враћа
Српска слава, Српска дика!
Од пуцњаве стоји јака,
Од јуначких грла вика:

„Здрав нам доша, Господару!“
Из грудих се свијех ори,
Па напријед, као талас
По свој лети Црној Гори.

Кано ћеца, кад им отац
И за кратко неће поће,
Па га жуде, на га кликом
Сретну, дома када доће;

Црногорац сваки тако,
Кано ћеца оца свога,

ЛОНДОН, 7 јула. „Дели Њус“
јавља да је влада ријешила да ће дати
оставку не чекајући на састанак пар-
ламентa. „Морнинг Пост“ дознаје
да је нота енглеске владе о Батуму
послата у Петроград особитим улаком
те да је већ у рукама руске владе.

БЕЧ, 8 јула. Његово Височанство
Господар и Књаз Црне Горе кренуо
је данас из купатила Бадена те је пошао
за Цетине преко Поле.

ЛОНДОН, 8 јула. Влада је рије-
шила да одмах поднесе оставку.

ГАСТАЈН, 8 јула. Очекује се
данас долазак Цара њемачког.

ПARIЗ, 8 јула. Руско посланство
неправља у новинама новинске гласове
о открићу споменика Шанзијевог.
Исправка вели, да руски генерал Фре-
дерике том приликом није никако го-
ворио о војничким заслугама Шан-
зијевим, но да је само нагласио миле
успомене те их је Шанзи оставио у
двору и у друштву петроградском.

(Познато је да је француски народ
ријешено да дигне споменик генералу Ша-
нзији који је био један од најбољих и
најстрајнијих војвода у рату против Ни-
јемаца 1870—1871 године. После је био је
посланик француске републике на Царско-
руском двору. За то је при свечаности
откријевања споменика му учествовао и
руски генерал Фредерике, војни пријатељ
при ц. р. посланству у Паризу. Што се
ц. р. посланство брани од „извјештаја
новина“, то је по свој прилици за то, да
се њемачка осјетљивост не би увриједила
те да се не би чинило као да Русија
отворено соколи Французе да се освете
Нијемцима. Ур.)

БЕЧ, 9 јула. Заједнички министар
иностраних дјела, гр. Калноки, отпуто-
вао је вечерас у Кисинген (гдје се
налази књ. Визмарк у купатилу.)

ЛОНДОН, 9 јула. Краљица је
примила оставку Гледетону и дру-
гова му и позвала је Солуберија да
састави ново министарство.

СРИЈЕДАЦ, 13 јула. Књаз је
распустио Собрање бесједом у којој
се захваљује посланицима што су при-
мили законске приједлоге, особито у
погледу откупа жељезнице Ручук и
Варна.

НИШ, 13 јула. Скупштина је
примила са 82 против 37 гласова при-

једлог за адресу, којом се оно исто
каже што је речено у пријесточној
бесједи.

ПОЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД.

Балканске земље.

СРБИЈА. Још на сами дан отво-
рања народне скупштине добила је
бечка „Преса“ брзојав из Ниша, оче-
видно из извора службеног, како је
полиција затворила шест народних
посланика од опозиције, због „лажних
изборних пуномоћја“, но четворица
су брзо отпушени под стражом (abges-
choben, особити израз полицијски за
прогон скитница) у свој зачијак, а
остала двојица, поп Срета Тодоровић
и Влада Павловић, задржани су у
затвору, јер би било „политички
опасно“ оставити их слободне. Њеки
посланици од опозиције пошли су
кришом „преко Аустрије“ у Ниш, а
један се довезао до Биограда, „сакри-
вен у сијено“ (то је јамачно „поп
Давило“ из Свилеуве, посланик за
срез посавски, ок. шабачког).

Под насловом „Потјера за опо-
зиционим посланицима“ пише „Одјек“
у свом 33-ем броју, међу осталијем,
ово:

„Све се од стране полиције употре-
љава, да се опозициони посланици не
паћу на окупу првога дана кад скупштина
има да отпочне свој рад. У Пожаревцу
начелник држи вијеће с капетанима, да
све са своје стране учине да задрже опо-
зиционе посланике, да не буду при отво-
рању скупштине. У Млави капетан Кова-
чевић проналази некакве кривце посла-
ницима, те ови јадници у незнању шта да
раде, денешом зову адвокате из Пожаревца
да их бране и заштите од незаконитости
рада капетанског. У Поперини посланик
мора да се крије из куће у кућу да га
жандари не ухвате и не отјерају капетану
или начелнику, који су страже поставили
да га причекају и доведу, и ако се зна,
да на пет дана пред скупштину посланика
власт не смије потрзати, ако није на дјелу
какога злочина или преступа ухваћен, о
чему нема ни трага ни гласа у овом слу-
чају. Попа Коју, из Посавине, вијају пан-
дури из села у село, траже га да иде
власти „на одговор“. За попом Давилом,
послаником из Свилеуве иде потјера да се
врати натраг, јер „није добио пасом“, о

чему нам један пријатељ из Обреновца ове
значајне редове пише:

„Јуче, 25. ов. мјес., дошао је овдје
поп Давило из Свилеуве, посланик за срез
посавски окр. шабачког. За њим је дошла
депеша од начелника шабачког (који се
по једном јавном свједошанству „тврдо
ријешило, да се држи законитости“ Ур.),
да га срески начелник врати или задржи. У
депеша се вели, да није поп извадио на-
соша. Поп Давило са још 3 севака измагне
и оде. Среска власт наша телеграфисала
је у Биоград, да га сретну жандари код
Чукарове механе, и да га врате. Разберите
шта је с њим. (Поп Давило је ономд
сретно продро до Биограда. Ур.). Он је
пошао кришом од куће, јер је начелник
окр. шабачког намјестио стражу на средо-
краћи среза посавског окр. шабачког и
среза посавског окр. ваљевског и наредно
да га она врати с пута. Поп је с тога
морао обилазити пут и преко села ићи.“

За попом Владом исто је овака пот-
јера била, и наређено је било да га на
лађи, у Шанцу, задрже и не даду му поћи,
али како га нијесу познавали, тако нијесу
ни могли извршити оно што су били нау-
мили.

Шта је ово? Како вам изгледа то,
читаоци? Зашто је ова трка, на што ова
потјера? Што су то страшно поразили
ови људи, јесу ли што закону згрјешили?
Из шема онога, што га горе саопштинско,
може се лако увидјети какве су то кривце.
У осталом ту не треба ништа ни докази-
вати. Сувише је јасна намјера и цијел
овој потјери за опозиционим посланицима.
Треба само да не буду у скупштини у
часу, кад се буде бирао верификациони
одбор, а послје нег иду, јер ће им, тако
мисле господа полицијци са овим који
им такве наредбе даје, послје слаба вајда
и бити од тога, што ће ићи у Ниш.

Оваквога чуда и покора за цијело
још нико није замислио у Србији. Оваквога
дављеничкога хватања за сламку, само да
се остале још мало у власти и протур
што је на тевани спремно и удешено,
није још нико видио.

И помислите људи с ким се све то
ради тако? С народним изабраницима, с
народним посланицима, које народ шаље у
скупштину на договор о његовој судбини,
о његовом имању и животу, о његовој
срећи и напретку! Кад се оваква хајка
диже на људе, који су изабраници и за-
ступници хиљадама српских грађана, шта
је остало за обичне нас смртне који нијесмо
изабраници народни, но обични грађани?..“

У истом броју јавља „Одјек“,
у одјељку „Гласови из народа“, ово:

„Сретен Ковачевић — Чупа,
један од најугледнијих грађана у свом
крају, који је 17 год. управљао својом
општином, а био је неочекиван побор-

Иде данас, да дочека
Књаза, оца љубљенога;

Зато сада по врлетим
Усклик, цјесма, свуда с' ори,
Књаз се здраво повратио,
Срећа Српству, Црној Гори!

Са весељем и ускликом
Срета Тебе, Србин сада;
Твој је живот њему благо,
У Тебе је сва му нада!

Ц'јелом Српству срећа Ти сп,
У Те само Србин гледа,
У тој нади он се бори,
А на себе ником не да.

Је г' притегнут у окове,
Глађу морен у тамници,
Он не плаче, нити јеца,
Већ — оковим у десници

Шибла тмину, њима пр'јети
Невјидном свом крвнику,

Пр'јети само — Књаз Николом
Који стражи на бранку!

Кад му туђин господари,
До т'јела га глоби гола,
Он не клоне, само кличе:
„Чекај! доће Књаз Никола!“

Доће Орао, мачем бојним
Окове ће прекршити,
Доће брзо, и Косово
Крвљу вапом осветити!

Стаће цика, јака бојна!
Сва ће брда заорити!
Просута ће с' уда тада,
Једним т'јелом саставити!

Али доста... часа немам
Прах се диже — лете кола,
Стани вило! Са мном кликни:
„Живио нам Књаз Никола!“

Цетине, 11 јула 1886.

Иванковић.

Биље цетињскога поља.

Као што смо читаоцима својим
обрекли, ми им ево приказујемо спис-
ак биљака цетињскога поља те га је
саставио млади ботаниста Антоније
Бадачи. Мислимо да ће и најпозваније
судије оцијенити да је тај списак пот-
пуно, или бар да ће бити врло мало до-
пуњивијег мјеста у њему. То је само
угледни покушај из много замашнијег
научног рада те га је млади Бадачи
наумно довршити, као што сам рече,
„најкашње за осам година“, у
коме ће бити описе цијеле флоре
Црне Горе. Сувише нам је при-
мијетити, колико тај предузетак свије-
дочи у корист младога радника.

Књижевници, на и сами научњаци
од струке, моћиће судити по овом пр-
вом покушају те га објављујемо на
жељу угледних особа, колико ће ври-
једити свршени рад. Како би и овај
прости списак могао бити од користи
читаоцима, особито Црногорцима, млади
је Бадачи уснио да измоли помоћ ње-
колицине пријатеља те је научним
латинским називима разних биљака
прдодао имена и у српском и хрват-
ском, италијанском, француском и ње-
мачком језику.

авк радикалнога правца, мучки је убијен прошле сриједи на путу између Пожеге и његове куће, у 9 часова у вече. Прије је он већ двапут разбојнички нападан, па је једном у руку рањен из пушке, а други пут ножом у трбух. Трећи пут сада пошло је за руком дупљанима, да га са свијета уклоне. Погиноу је од два метка из пушке, па су га крвници купцаком у главу дотукли и преклали његовом сопственом бритвом: Бог да душу прости овом мученику!

О истом случају јављају бечкој „Преси“:

„Из Пожеге се јавља да је убијен бивши (радикални) општински кмет, Сретен Ковачевић. Радикали означају то подјето као политичко убијство“.

Том приликом јављају „Преси“ да је највиши (касациони) суд у Биограду сасвим ослободио Владимира Јовановића, кога је министар просвјете Кујунџић био обједио да је преварио Учено Друштво, коме је пресједник. Касациони суд ријешило је, као што биоградске новине јављају, једногласно, да нема дјела због којег би се Владимир Јовановић могао ставити под суд. — Тим ријешенем највишег суда сачуван је образ Ученог Друштва, а посредно и цијеле просвјете у Србији, те га је министар „просвјете“ онако лакомирно, да не речемо друкчије, био ставио на коцку.

Бечкој „Преси“ јављају из Биограда, 30 јуна:

„Аустро-угарски посланик, граф Кевенхилер, путује сјутра у Беч на тромјесечни отпуст. Посланством ће управљати савјетник Шисл као повјереник послова. „Гласови о премјештају Кевенхилера из Биограда за сад су још прерани“.

Осим Сретена Ковачевића убијен је, на путу у Ниш, и један радикални посланик, ако је вјеровати вијести бечкијех новина „Wiener Allgemeine Zeitung“. О томе пише загребачки „Србобран“ у свом прегледу под „Србија“:

„Из ове несретне земље стижу све врће и несретније вијести. Сејменска влада апси и убија посланике само да добије већину. Који је радикални посланик убијен на путу за скупштину, још се не зна, али бечка „Ал. Цтг.“ позитивно тврди, да је убијен. Из Ниша се јавља, да су и сами напредњаци страшно огорчени против своје разбојничке владе, која је поново затворила неколико посланика. Из Биограда јављају да је опозиција предала протест краљу против ове башибозучке владе и казала му да ће права народна бранити другимјем средствима, кад уставна не вриједи ништа. Званичне депеше признају да је влада уапсила 7 посланика за то, што им пуномоћја не вриједи, јер су их насилно добили. Дакле полиција и влада рјешавају о законитости избора, а не скупштина. На пр. пона Срете Тодоровића не ваља пуномоћје, и ако је добио двије трећине гласова, а важи некако Јанчићу напредњаку, који је добио остале гласове. Разбојничтва у земљи, разбој-

ничтва од владе, разбојничтва у скупштини а над посланицима, то је данас у Србији. Али докле ће? Има ли му краја и лијека?“

Значајно је да, док све новине њемачке и мађарске у Аустро-Угарској пристају с одушевљењем уз владу по Гарашанина и соколе га да истраје на том путу, сви словенски листови, без разлике свог политичког становишта, осуђују правац и поступке те владе, осим једино два листа. Та два листа те одобравају све што чини садашња влада у Србији, зову се: „Narodne Novine“, службени лист хрватске владе, и „Наше Доба“, лист дра Стевана Павловића, познатог писца „Мале Поетике“ и некадашњег преводиоца Тацитовог „Агриколе“. — Уз њих је и сарајевска „Просвјета“.

Колико се независне српско-хрватске новине ражљутиле на садашњу управу у Србији, види се по чланку у 75-ом броју новосадеког „Браника“, из ког видимо ову буквицу владиној странци:

„Напредњаци управо упропастише Србију. На коју год страну погледамо, видимо прљаве руке напредњачке.“

Они су Србију задужили за 300 милијуна динара.

Они су код Сливнице ограмотили част српског народа и уништили достојанство Србије.

Они су Србију оферали у наручја највећег непријатеља српске мисли.

Они су Србију отуђили од најприроднијег пријатеља српске државе.

Они су српску државу довели у опреку са свима источним државама.

Они су укаљали себе, тргујући с Бонтуом и другим чипанџијским пробијетима.

Они су мисију Србије на истоку страшно компромитирали.

Они су растројали политичке мисли у прекоасавском народу.

Они су независност српске цркве и углед њених служитеља љуто оштећили.

Они су слободу у Србији упропастили, а швијуство опет оживјели.

Крупили су ти гријеси напредњачки, о којима ће народна скупштина морати да говори. Да су се ти људи најмили, да упропасте Србију, не би могли другчије радити, него што сад раде.

Наводећи те врсте, уздише загребачки „Обзор“:

„Неизрецива туга нас при тој помисли обузимље, па нам неће нико замјерити, ако нам се у овакових жалосних односијах није рачило писати о тијем односијама“. — Завршујући вели „Обзор“: „Хоће ли влада краља Милана с том задњом насилном мјером добити већину или не, то сад не одлучује ништа; она је латив се те мјере, сама признала своју немоћ, а остало је сад само питање најближега времена“.

У „Одјеку“ читамо ову биљешку:

„Рудници наши тако се без икаква рачуна и обзира на народне интересе дају странцима под закуп, да чак ни г. Миша Михајловић, начелник рударског одјељења, није могао одољети, а да у једном свом

реферату о овој ствари не искаже, како се нијде ни у варварским земљама не расише овако пародно благо, као што се сада у нас ради. Због овога је министар казно г. Михајловића губитком тромјесечне плате. Чује се да је г. Михајловић науман дати оставку на државну службу. — Та коме ли већ није догрдило! —

Бечкој „Преси“ јављају, да је поручник жандармеријски, Кафка, који је заповједио жандармима да посланике пред скупштином (њеким веле у самој скупштини) нападно голим оружјем и одвуку у затвор, стављен под истрагу.

„Браников“ дописник вели, да је сам Гарашанин заповједио жандармима да ударају тесацима на посланике.

У „Народним Новинама“ читамо, да се 86.000 пушча у Србији завјерили својим потписом, да неће више пушити дувана, чим се уведе монопол.

За остале догађаје молимо читаоце да се за сад задовоље брзојавима; нијесмо имали мјеста на за сву грађу о догађајима у Србији.

Из новина.

„Шабачки Гласник“ има у свом 67-ом броју ову биљешку:

Црна Гора. „П. Лојд“ је изволио и опет потрудити чудо и господство своје те проговорити о Црној Гори онако својски. Пошто је до миле воље напао ову српску земљу због оне изјаве у „Гл. Црногорца“, сад је опет напада због хајдуковања у Херцеговини. Од априла до половине јуна погинуло је у Херцеговини десет аустро-угарских војника, вели „П. Лојд“, а убили су их црногорски „разбојници“. И ако ни један зликовац није ухваћен, опет је контрола доказала да ове војнике нијесу побили Херцеговци, но да злочинци долазе из Црних Врда. У овоме мудровању „П. Лојд“ прича како је граница црногорско-херцеговачка војнички осигурана, али није и „полицијски“. Мјера које је предузела Црна Гора противу разбојника, не одговарају мјерама са херцеговачке стране, па су зато појачане страже и патроле одовуд а са планина су оћерани у долину сви пастири са стадима, да се не би код њих рачили „разбојници“. На пошлетку „П. Лојд“, вели да би требало на Цетињу да се увјере да ће га стрпљење и попуштање издати ако ово и даље потраје. — Ми знамо да ће „П. Лојд“ добити достојан одговор из Црне Горе, али док то буде, ми ћемо узгред рећи само ово: „П. Лојд“ докле је жив животом неће наћерати Црну Гору да јој буде пачуру, и да јој хвата „разбојнике“ херцеговачке. То би требало да зна „П. Лојд“, већ и по томе што у Црној Гори на његову превелику несрећу нема напредњака, а већ и да не говоримо о његовој наметној логици, по којој Црногорци сагину војнике по Херцеговини, и ако истина до данас ни један „разбојник“ није ухваћен. „П. Лојд“ би најнаметније урадио, кад не би гулио коре јер може бити горе, па нека се мало више забави са предлогом трговачке коморе у Грацу и њеним мишљењем, што га је послала министру правде у Беч, о правосуђу код његове куће.

„Одјек“, у свом 33-ем броју, дошло је чланак „Монополи“, те је због тога чланак полиција тај број забранила. Но суд вар. Биограда уништио је ту забрану, не нашав кривце у том чланку. Ми износимо својим читаоцима из тог чланка ова значајна мјеста:

Монопол дувански уступљен је Лендербанци. Сваки Србин већ зна шта значи ово злогласно име; кроза њ вине аустријски интереси. Овај је монопол уступљен за петдесет година. Од цијеле добити, коју ће Лендербанка имати од овога монопола, даваће она српској држави неки дио добити, али тек пошто јој српска држава потпуно измири аудитет зајма што је за уступљени монопол узела. Тај узети зајам од Лендербанке износи 25 милијуна динара; да ли је толико примљено, не зна се. За ово 25 милијуна српска је држава потписала објезу на 40 милијуна, на коју ће суму и платити интерес. Интерес и отплата овога дула износи 2.200.000 дина годишње, и толико се мора плаћати за пуних 50 година.

Треба ли овим страшним бројевима каква год објашњења?

Али ово није све. Да би се разумјела ова злокобна тежина поменутих бројева треба знати још и ово:

Уступањем Лендербанци дуванскога монопола, ниском цијеном, која је одређена за куповину српскога дувана, и претешким погодбама, којима се подвргавају наши произвођачи дувана, извјесно ће се сасвим уништити у нас та врста производње.

Да ће тако бити види се већ отуда, што је прије закона о оном првом блажем монополу дувана, у министарству привреде пријављено било преко 25000 хектара земље засијане дуваном, а чим је олај закон издат, одмах је простор земље, где се оне године дуван посијао, снао на 660 хектара. По овоме лако је прорећи шта ће бити у нас са производњом дувана под садашњим Лендербанциним монополом.

Још нешто.

Из поузданих података зна се, да је приход од дувана један од најсигурнијих прихода, и да би наша држава од дуванскога монопола, кад би га у својим рукама имала, добила годишње 8 милиона динара. Напредњачка је влада тај приход уступила за 50 година Лендербанци. Удио српске државе у монополској добити у повољном случају биће 1½ милион динара. Шест и по милиона динара кроз дуг низ од 50 година вадиће напредњачки бијес сваке године из државне касе и из касе српскога народа, и даваће ту голему суму, која би повратила равнотежу у нашем буџету, — аустријској Лендербанци!

Оваком песајесном расипању нема примјера у свијету. Све су у том обзиру, па и Турску, напредњаци надмашили.

Па да би се у овом послу надметала штета народна са непоштењем саучесника у том народном оштећивању видимо где Лендербанка за подзакуца у овом монополеком пљачкању бира познату крагујевачку компанију са њеним познатим ортацима, а ови опет дијеле пљачку као мито и награду разноврсним напредњачким присталицама, који незаконитим путем постадоше окружни закупци дуванскога монопола.

И крвници на Голготи подјелише Христово рухо и метнуше на коцку.

Па зар ће се у српској народној скупштини моћи напавирити 80 ма како изабраних посланика, који ће све ово

За хрватске и њемачке називе послужило се „Биљарским рјечником“ и „Казалом“ из „Биљарства, упуте у познавање биља“ Богослава Шулка (Загреб, 1859). За називе француске послужила је спису позната књига: Tableau analytique de la Flore parisienne d'après la méthode adoptée dans la flore française de M. M. Lamarck et Decandolle. Paris, Asselin, 1870. Што се тиче назива српских и јех, наш млади скупљач није могао учинити боље, но ослоштити се на два дјела нашег старине, Јосифа Панчића: „Ботаника по Шлајдену, одобрила школска комисија, Биоград, 1873“, и „Флора у околини биоградској, по аналитичком методу, Биоград 1865“; најпослије на „Биљарство за ниже разреде гимназије и другижех средњих школа, по дру Покорном, Биоград 1879“ која је књига уведена и у нашу цетињску државну гимназију. На свакоме се мјесту тачно спомање страна у тијех књига гдје ће млади ученици, који желе да се поуче, наћи онисе ако не свијех појединих биљака барем различитих фамилија. *)

*) Ако би се сјетно који читалац при ком називу, да се та биљка у нас, у Црној Гори, доде другим именом, ми би смо га молили, да нам га јави, те ће се по тијех пријазнама послје попушта рад.

Најпослије, не обзирјући се научне разреде фамилија биљских те га сваки може наћи ма у којој „ботаници“, млади је Балдахи, у корист читаоца, изабрао азбучни ред. Таким начином и уз гореспоменуте позиве на познате старије радове, овај ће списак у свему одговорити смјеру младога ботанисте.

По жељи г. Балдахије, захваљујемо, најпослије, оној господи те су га с драге воље помогли у том послу, наиме г. професору Божу Новаковићу и другима.

Скраћивања у овом списку:

Пан.	значи:	Панчић.	Ботаника.
Фл.	„	„	Флора у околини биоградској.
Пок.	„	Покорни.	Биљарство.
Хр.	„	хрватски.	
Т.	„	талијански.	
Њ.	„	њемачки.	
Фр.	„	француски.	

I. ACERINEAE. (Ацеринеје; Пан. 210, фл. 107. Јаворн; Пок. 65.)

Acer. L. — Хр. Javor; т. Acero; ф. Egrave; њ. Ahorn.

Acer campestre. L. — Клен, кун.

Acer monspessulanum. L. — Пачклен. (Пок. Маглен.)

Acer opulifolium. — Willd.

(Јавор, Acer pseudoplatanus. L. — Пан. Фл. 108. Пок. 66. *)

II. ALISMACEAE. (Алимацеје; Пан. фл. 232.)

Alisma. L. — Хр. Žabočun, kornjačica, vodena bokvica; т. Mestola; ф. Plantain d'eau; њ. Froschlöffel.

Alisma Plantago. L. —

III. AMARANTHACEAE. (Амарантацеје; Пан. Фл. 214.)

Amaranthus. L. — Хр. Tragor; т. Amaranto; ф. Amarante; њ. Amarant.

Amaranthus retroflexus. L. —

Amaranthus viridis. L.

IV. AMARYLLIDAEAE. (Амридицеје; Пан. 153. Фл. 244. Суновратчаје; Пок. 140.)

*) Биљке у загради почињући од српскога имена не находе се самоникле у цетињском пољу.

Galanthus. L. — Хр. Visiba, podriemak; т. Foraneve; њ. Schneetropfen.

Galanthus nivalis. L. — Висбаба.

Narcissus. L. — Хр. Sunovrat, ovčica; т. Narciso; ф. Narcisse; њ. Narzisse.

Narcissus biflorus, Curt. — (Суноврат, Narcissus poeticus. L. — Пок. 148.)

V. AMPELIDAEAE. (Љозе; Пан. 279, Пок. 60.)

Vitis. L. — Хр. Vinova loza; т. Vite; ф. Vigne; њ. Weinrebe.

Vitis vinifera. L. — Винова лоза.

VI. AMYGDALAEAE. (Амигдалеје; Пан. 280. Фл. 125. Кошгвопце; Пок. 35.)

A melanchier. Med. — Хр. Irga; т. Pero rupestre; ф. Amelanchier; њ. Felsenbirnbaum.

Amelanchier vulgaris. DC. —

Prunus. L. — Хр. Šljiva; т. Susino; ф. Prune; њ. Pflaume.

Prunus communis. L. — Шљива.

Prunus spinosa. L. — Трн.

VII. ANTHRIRINEAE. (Антрикхинеје; Пан. Фл. 192.)

Anthrimum. L. — Пан. Фл.

опростити, прећутати, одобрити, па и даље одобравати?

Јест и даље одобравати, јер се, као што смо дознали, творци оваких досадањих монопола, смјело спремају да траже од народнога представништва одобрења за нове монополе.

Напредњачка се влада опет са једним странцем погодила; погодила се да за неколико милиона зајма уступи у монопол — знате ли шта? — свјетлост, видјело (не радујте се, није „Видело“). Са неким Дитрихом из Берлина закључена је погодба о уступању монопола свих срстава за освјетљење, као што је гас и све врсте свијећа...

— Ваљда и луч?
— Не; луч остављају напредњаци српском народу.

Со, дуван, свјетлост, мајдани, таксене марке, царински приходи, непосредни порез — све заложено, све уступљено странцима, све дато туђину у монопол! Ту престаје сваки говор, свако размишљање, свако доказивање. Скаменити се мора сваки родољуб од бола и чуда, што се у Србији могла десити така шестогодишња владавина, и што се ова још узда, да ће и сада моћи наћи неколицину такијех... Срба, који ће је подупрети!

— Има ли у томе више штете или срамоте?
— Тешко је на ово питање одговорити...

„Правитељ. Вјесник“ нише о батумском питању ово: Поглед еврањих листова, да укинуће слободно пристаништа сачињава повреду берлинског уговора, сасвим је погрешан, јер је успостава слободног пристаништа постала под силом околности које су се до сад апсолутно измијениле. Одвојаји који сада постоје штетни су не само по државну касу, но проузрокују и велику штету, због царинског кордона на суву, материјалном и трговачком развиту Батума и онога земљишта, које је послје рата са Русијом уједињено. Међу осталим трни уштрб трговина и индустрија са наотом, што је и за стране потрошаче од важности. Чл. 59. берлинског уговора не сачињава никаки споразум, но је слободна воља Русије, да у Батуму створи слободно пристаниште. Користи, које су се тада хтјеле осигурати уговорним силама, но могу се данас узимати у обзир, јер науцитањем каскаског транзита, Батум је престао да буде ентроп за обрт са робом између Јевропе и Персије; и да се одржава важност његова за увоз. Дакле не постоје ник кви страни интереси, који би Русију руководили, да због њих поднесу жртве на велику штету батумске околине. Неповољне околности слободног пристаништа доказале су се осмогодишњим искуством, и неподлежи никаквој сумњи, да је крајња потреба, да се оно укине.

Д О Н И С И.

(Ј. Л.) ДАНИЛОВ-ГРАД, 8 јула. — Осим већ познатог мучког и изненадног нападаја колашинских Турака на нашу границу у Пољима, дознајем још и ово из тих крајева Турске, т. ј. од Ново-пазарског сандака:

Знамо да је слободно било свагда путовати свакоме туреком поданику кроз Црну Гору у подне и у ноноћи, само кад је имао путну исправу од своје власти. Али према томе, ми нијесмо тако слободни биле путовати у њихову границу ново-

пазарског округа у коме округу у неким мјестима сједи и војска аустро-угарска. Али ова слобода нама није била од стране власти турске ни аустро-угарске, но од лупежа највише колашинских, који никакве власти не слушају ни признају, но по својој дивљачкој вољи и нечовјештву чине таква зла дјела, која није могуће описати; нити би то могуће било вјеровати страноме и изображеноме свијету, који није ближе Колашинаца и не зна шта они чине, што се већ данас не чини није у Јевропи. Турска власт, да би коликогод у ред довела ове зликовце, одреди једнога јузбашу са двије стотине аскера, да сједи међу Колашинима. Ови се јузбаша зове Реџеп Черкез и врло је жив и отмијен човек. Њему је била дата неограничена власт над Колашинима. Он је занета неке од зликоваца колашинских потукао и доста је користовао јаднијем Србима међу Колашинима, као што о томе опширније говори дописник „од Љубишње“ у седмом броју нашег листа. И већ се учинило Реџепу да је умирно Колашине, на је од неког доба увјерио наше пограничне њему дотичне власти, да могу са путном исправом слободно пуштати свакога ко год хоће на пазар у њихову варош Пљевља (Таслицу). На ово увјерење јузбашино већ су наши почели ићи у Турску на исти пазар, теке на своју погубију.

Пред потоњим нападајем у Пољима, пође с Језера трговац Станко Караџић на пазар у Пљевља. Кад наступи на турску границу, тако звану Левер-Тару, узме под плаћу (под Ђирију) коња баш у једнога Турчина до свога опет ту повратка, па отаде отице у Пљевља. — Пошто се кући није повратио у одређено вријеме, то су му се дома и упитали и власти се за то пријавили. Власт је наша одмах питала турску власт у Пљевља: да ли је тамо Станко долазио. Одговор буде, да није тамо долазио. Онда се опет наша власт обрати на јузбашу, који пошље у претрагу неколико својих аскера. Код села Раповића на пади паћу ови аскери голу сувучену трупицу Станкову без главе. Сад, ко му је крвник? Занета Колашинац, али који је? нигда се признати неће, па да се и најстрожије истражује јер они нигда својих погрешака не признају нити један другога одају, али они и немају свакако још та о строгог истраживања за погинулог човјека међу њима, ни за друго.

Истијех дана био је тамо и ови случај: Милован Лаушевић и Павле Обрадовић, исто Језерци, пођу са два коња под товарима у Турску. У селу Бобову буду нападнути од Турака; они нијесу имали оружја, а већ су људи били од својих по 60 година, а још сувине у туђој држави. Морали су побјећи а коње и товари на коњма оставити Турцима. Баш у колико сам о томе могао дознати, да овијех ти Турци нијесу налијегали на живот те двојице, но су им само требали коњи и товари на коњма. Пошто су Турци повели коње, од оне двојице један, Милован, поврати се за њима идући крадом кроз шуму, док су Турци пали на коњак и носали у селу Какуџима. Милован онда украде (?) свога коња и са њиме здраво дома дође; а товар са његова коња и товар и коњ његова друга Павла остао у Турака. Мислим да ће и ово турска власт повратити, ако и до сад није повратила.

Један ми отуд јавља ово: Колашинци до скоро бјеху се у неколико оставили свога свагдашњег заната, од како ови јузбаша сједи међу њима, па га се сад

опет прихватили као игда. Поуздао се мислити може да их неко подрјењује на њихов стари занат. Овај се још чуди окле Колашинима дебана, и каже да би до скоро вишу половину Колашинаца нашао без иједног фишека а није се купити немају, а сад, каже, имају дебана, а незрим оклен им је. Још ми исти говори, да већ сами Колашинци признају и виде да већ немогу довијек чинити као што су чинили, и да ће морати потпасти под некаку строгу власт коју они нијесу вољни подносити но се селити у друге крајеве свијета ће их не познају, т. ј. ако виде да ће под какву строгу власт потпасти. Срби сад међу Колашинима пиште више но игда, а жалити се не смју никоме, јер за кога би се знало да се жали, он би одмах свој живот свршио; ако не јавно а оно би тајно из мрака или шуме био стријелат од Колашинаца. Тамошњи Срби и овог се боје: ако Колашинци опазе да ће пасти под какву строгу власт, да ће пред тим навалити из мрака и горе, убити Србе, отимати им ће имадиу токе, сребрне пушке и друго што је скупоцјено. Ах, тешко ли је ту живјети, мучно ли је то доказати ономе, ко тун не живи и то не подноси.

Овијех дана, погодиле су нас овјех двије пријек, изненадне и наванредне смрти. Муса Гргуров ђену је сивено. У далеко око сивена није имало камена до само један мали камен некаком потребом принесен близу овога сивена; Муса ће својом несрећом а судбином Божјом паднути са сивена и погодити главом у овај једини камен који се ту налазио. На исти час мазак му је излетно.

На један дан пред овјех случајем, купале су се овјех у Зети три девојке. Пошто је ријека тиха, то их је још боље умамила дубина и привукла к себи. Двије су избјегале а једна се задала, која је већ имала 15 година. На повик њене двије другарице, људи су дошли, али је већ доцкан било. Три су је дана ронци тражили и нијесу је могли наћи док је није вода у крај истрчила.

Пут нам је нови већ минуо Орју Луку, теке није још свукуда доведен у они ред у који се довести има. Љетина нам је до сад у најбољем стању. Сивено код нас у Бјелопавлићима већ је сраћено, а тако и жито озим.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ.

ЦЕТИЊЕ, 14. Јула.

(Долазак Његовог Височанства). Како је бечки брзојав огласио полазак Његовог Височанства из Бадна, пукао је глас по Цетињу, у четвртак вече, да ће Господар те ноћи, око поноћи, присјети у Котор.

У петак у јутру, тек што сунце обасја поље цетињско, загрмиле топови и зазвониле звона, оживјене улице и унут стиге Господар са свјетлом пратњом. Пред колима Господаревим јездијаше ађутант г. Благо Петровић; уз Господара сједијаше г. Војвода Петар Ст. Вукотић; на другијем колима бјеху министри и Војводе, г. Станко Радојић и Илија Пламеницац; за њима преејдик и планови Великог Суда е осталијем Војводама, те се бјеху извезли на сријетање Ње-

говом Височанству. Остала господа дочекала су свога Господара на вратима Двора и приступила Му к руци. Затим је Господар, отпустивши милостиво сву господу, уљеога у Двор.

Како су нам пошљедње бечке новине касно стигле, јављамо накнадно још ове вијести о борављењу Његовог Височанства у купатлу:

1 јула примило је Његово Височанство посјету Његовог п. Височанства Нашљедника Рудолфа. О тој посјети јавља бечка „Преса“:

„Јучер на 1 уру довезао се Нашљедник Рудолф с једним ађутантом пред двором Гутенбрун, гдје станује Књаз Никола. Власник дворца, госп. Вајтман, дочекао је Нашљедника и провео га кроз дворца до ската те воде у врт, гдје је Књаз Никола очекивао долазак Високог Посјетноца. Послије срдечног поздравља пошао је Нашљедник у одаје Књажеве и остао је тамо близу три четврти часа. При опроштају испратио је Књаз Никола Нашљедника до карона те чекаху пред дворцем. Међутим се скупило пред дворцем много народа, који је Нашљедника при позаску живо поздрављао. — Дан прије учинио је Надвојвода Стефан са госпођом Надвојводињом Књазу Црногорском дужу посјету.

Исти лист, од 3 јула, јавља: „У Нашљедника Рудолфа и Нашљедниковне Стефаније био је јуче у двору Лаксенбургу објед у част Књазу Николи од Црне Горе, при ком су учествовали принц Филип и принцеса Лујза од Ковурга, и граф Стефан Каролија.“

(Град Облон и црква на Космачи). Вриједни учитељ градачки г. Јанко Ускоковић опет се је постарао побилежати њеке старине, и те његове билешке послати ми.

Из тих билежака саопштавам овдје ово:

Град Облон налази се на сјеверној страни од Жабљака, удаљен од њега један сат воза преко горњег блата. Пречник је главце, на којој је град, од прилике 600 метара, и на врху главце је пјаца која има у пречнику 400 лаката. Висина је стијене, која се налази наред пјаце, 20 метара. На овој стијени налази се стара црква са три олтара. Црква је дугачка 15, а широка 4 метра. Од цркве до доње пјаце направљена је пада. На горњој пјаца, близу цркве, налази се тврђава. На доњој пјаца налазе се двије бистерије широке по 6 метара, а дубина се не зна, јер су затрпане. На доњој пјаца налази се у камени једна пећина и на њој врата. То је можда била барутана, или чуварица градеких драгоцености. На јужној страни од града, у једноме углу, налази се једна табја ће су по прилици топови стојали. То-

192. Xp. Zievaica; т. Gallinaccia; ф. Muffler; њ. Löwenmaul.

Anthirrinum Orontium. L. — Велика зјевалица: Anthirrinum majus. L. — Пок. 85).

VIII. ANACARDIACEAE. (Пан. 269):

Rhus. L. — Xp. Ruj; т. Sommasso, scotano; ф. Soumach (bois de teinture); њ. Sumach, Perückenbaum.

Rhus Cotinus. L. — Ruj.

IX. ARALIACEAE. (Аралпацеје. Пан. 326. Фл. 148. Бришљани. Пок. 58.)

Hedera. L. — Xp. Bršljan; т. Edera; ф. Lierre; њ. Ephen.

Hedera Helix. L. — Бришљан.

X. ARISTOLOCHIACEAE. (Аристолохијеје. Пан. 188. Фл. 221. Кокосишње. Пок. 147).

Aristolochia. L. — Xp. Кокосишња, jabučnjak; т. Starloggio; ф. Aristolochie; њ. Osterluzci.

Aristolochia Clematidis. L. — Кокосишња, вуџја јабука.

Aristolochia longa. L. — Aristolochia pallida. W.

Asarum. L. — Xp. Kopitnjak; т. Baccaro; ф. Asaret; њ. Haselwurz.

Asarum europaeum. L. — Копитњак.

XI. AROIDEAE. (Арондеје. Пан. Фл. 237; Spadiciferae. Класује. Пок. 159.)

Arum. L. — Xp. Kozlac; т. Gigalo; ф. Arum; њ. Aron, Zahnwurz.

Arum orientale. M. B. — (Козлац: Arum maculatum. L. — Фл. 137. Пок. 159).

XII. ASPARAGACEAE. (Аспарагеје. Пан. 244. Пок. 165).

Asparagus. L. — Xp. Šparoga, sparga; т. Asparago; ф. Asperge; њ. Spargel.

Asparagus acutifolius. L. — (Шпаргла, каленац, вилина метла: Asparagus officinalis. L. — Пок. 165.)

Polygonatum. All. — Xp. Pečatnik; т. Sigillo di Salomone; њ. Salomonsiegel.

Polygonatum multiflorum. All. — Polygonatum officinale. All. — Ruscus. L. — Xp. Veprinac, breberika; т. Pungitopo; њ. Mäusedorn.

Ruscus aculeatus. L. — Мишји трн.

XIII. BETULACEAE. — (Бетулинеје. Пан. 168. Фл. 230. Брезе. Пок. 127.)

Alnus. L. — Xp. Joha, jova; т. Ontano; ф. Aune; њ. Erle.

Alnus glutinosa. Gaertn. — Црна јова, јоха, јелна.

XIV. BORRAGINEAE. (Боррагинеје; Пан. Фл. 183. Рунчине. Пок. 81.)

Anchusa. L. — Xp. Volujak, т. Buglossa; ф. Anchuse; њ. Ochsenzunge.

Anchusa Italica. L. — Anchusa officinalis. L. — Пацје гвездо, воловски језик.

Anchusa undulata. L. — Asperugo. L. — Xp. Hrapavac, drapavac; т. Asperuggine; њ. Scharfkraut.

Asperugo procumbens. L. — Cynoglossum. L. — Xp. Mišnac, tripunjac, mišjak; т. Cinoglossa; ф. Cynoglosse; њ. Hundszunge.

Cynoglossum pictum. Ait. — Мишинац.

Echinospermum. Sw. — Фл. 184. Xp. Lopubac; т. Lappolini; ф. Echinosperme; њ. Igelsame.

Echinospermum Lappula. Lehm. — Echium. L. — Xp. Lisičina; т. Erba rogna; њ. Natterkraut.

Echium italicum. L. — Echium vulgare. L. — Лисиџа реп.

пови су били окренути к Скадру. Зидине које су биле око града широке су два и по метра. Врата од града окренута су к Жабљаку. Од врата до језера направљена је пада широка 6 лаката. Ова пада била је сва посаличана опекама. Друга мања врата од града налазе се на источној страни. Град је на такво мјесто да се с њега може виђети у далеко.

Космача је мало острво пречник којега износиће од прилике 600 метрова. Од Облона до Космаче има 1/2 сата пута. При врху Космаче налази се мала црква, којој су олтар и света триеза здрави. Ту људи и данас предају завјет и држе то мјесто за чудотворно и ве би нико из обима острва узео ни травчину, али лист е гере.

Близо Пирва града налази се мала стара црква и од поменутога града, па до цркве, налази се лијеи стари друм. Око цркве има мноштво гробова. Међу тима има једна полуокругла гробница 96 унача дугачка, а 12 унача дебела. На плочи је изрезан у камену цро човјек, и поред њега урезан мац. Налази се њеки натпис из којега се је могло познати слово З и К (г. Ускоковић прво слово биљежи као Ђ, али неће бити него З, што заједно са К. означава годину 7020 од ств. св. а од р. Хр. 1512.) Стари људи причају да је код те цркве уклан Борђе Кастриот и да је та полукругла гробница његова.

На плочи друге једне гробнице изрезана је човјечија глава и архјерејска нитака, те по томе изгледа да је ту сахрањен који јерископ.

Ово докле биљежим по биљешци г. Ускоковића.

Види се да су мјеста која се овђе спомињу важна, и да заслужују да се проуче.

Првом zgodном приликом ја ћу отићи тамо те све прегледати и по могућности најгачије описати. Да'ко би Бог дао да се нађе тамо и који старински натпис.

Марко Драговић.

(Тердоћа црногорске нарави.) Пропале седмице умрије овђе Јшо Ивов Пванишевић, након четири и по године тешког боловања.

Први смртноосени појав, осјети иначе по све здрав момак на крстх. — Након три мјесеца боловања могла се озад примјетити нека чомижика, тако да је изгледало, као сумњење зглоба. За тим се све више и више тај деформитет ширио и болове жешће задавао и напакон се од сирјед кроз месо гнојаница (Psoas) наполи и провали. У том се болесник почео грчити и јако се напрезати, кад би год покушао да се посправи.

Пошто је јадник тако годиву и по страдао, по савјету љекара упути се пут Граца, да га на тамошње дивно и богато уређене клинике назе; али све бадава. Г. г. професори не знајућ зар јаку нарав црногорску, рекоше му, да ће кроз десетак дана преминути, него нек се како родитељима жив пренесе. Тако и буде, он се самцацат упути пут Цетинја, ђе збиља дође а није му се нико могао надати.

Професор свеучилишта дијагностицирао је, осим већ познатог труљења (гнијења) ртењаче, искривљење кичмењаче, компресују плуће и трагове туберкулозе, минималну ђуљивост коже по ногама, као и поеве несигурно мипање истиј. м. — Дошав на Цетинје, он се, кажу, био малко опоравио, али разумије се, у тијесним границама. — Тако је јадник три године послје те оштре диогнозе полу мртав гњиво и сушио се да га је страшно било погледати. — Ноге су биле сасвим мртве, непомичне без итђе трага мишица, која се на њему распала ђе год га је роба дохватала; по леђима и сједици ниђе није било здраве коже, чак ни меса, а доњи дио ртењаче бијаше већ угнио. — Који је год љекар дошао да га види, сваки је

рекао „ни три дана“; али ипак та колико од стране болесника, толико и од стране родитеља му жељена смрт не мога покосити те јаке нарави, док му не изједе гној неке овеће крвне судове, које је на овако палом створу немогуће било повезати. — Ипак је и ту борба трајала читави мјесец дана, док није заустављена крв унутра труло тијело пројела и на пријева се слила, те запаљење проузроковала, којом мученик подлеже.

Жали Боже, овај интересантни случај није секцијом испитан, те по том и немогуће је пато-лошко-анатомске појаве подробно описати, што би донета одвећ поучно било. —

Покојник је до задњег тренутка био у потпуној свијести и хладнокрвно смрт испичкивао. Као узрок своје несреће, наводио је: често јахање, падање с коња, као и путовање на каре по невазвату путу.

Др. Ђ. К.

Књижевност.

Још 12 јуна било је новосадско „Стражилово“ донијело ову биљешку:

— Баш смо сад од поштованог нашег сарадника Ј. Кирсте-а добили Његошев „Горски вијенац“ у њемачком пријеву а у угледном издању изгладника Конегена у Бечу. Њемачки је наслов: Der Bergkranz (Die Befreiung Montenegro's) Historisches Gemälde aus dem Ende des siebzehnten Jahrhunderts, von Petar Petrović Njegoš. Zum ersten Male aus dem serbischen in das deutsche übertragen von J. Kirste, Doctor der Philosophie. У брани смо прочитали предговор уваженог преводиоца, гдје читамо, да су му разлашњивањем на руди били сам Миклошић и Светислав Вуловић; осим тога изриче преводилац захвалу у Л. Стојановићу и Радивоју Врховцу, који су му пријевод прегледали. Уз текст има сила примједба, које, колико на први поглед видимо, са сваке стране разлашњавају Нијемцима читасцима нејасна мјеста а и на крају су додане примједбе, у којима је опширно ријеч о хајдучима, вјештицама, парикачама, кукавици, свечарству, бађњаку и т. д. Како је ово врло важна књижевна новина, то ћемо се у једном од идучих бројева осврнути опет на њу и по заслуги рећи о њој и коју више.

Толико „Стражилово“.

Ми смо се надали да ће се преводилац сјетити и завичаја Владике-Њешика, те се спремамо да што више напишемо о том пријеву, тек нам дође књига до руке. Но како нам се књига никако не посла, поручисмо је у накнадника; а за сад се морамо задовољити с биљешком „Стражилова“.

Иети лист јаља у свом броју од 26 јуна ово:

— Из извјештаја о сједницама филолошко-историјског одјељења царске академије знаности у Бечу 1886. књ. СХП. св. I, стр. 29. sqq) препамтана је расправа великог славиите Фрање Миклошића под насловом: „Dieserbischen Dynasten Strojevic. Ein Beitrag zur Geschichte von Montenegro“. Са опширним приказом вратићемо се на ту расправу други пут.

Примили смо на приказ ове књиге и часописе:

Право, лист за правне науке и правосудје. Г. П. број 6 и 7. Власник и уредник Ст. Максимовић. Биоград. Штампар. напредне странке. 1886.

Еволуција Српске Задруге, економна расправа Мате Радославаљевића. Први дио: Ток економног развитка и постанак задруге. — У Биограду у кр. ср. држ. штампарији. 1886. Цијена 1'50 пара.

Тежак. Власник и издавалац српско пољопривредно друштво. Одговорни уредник: Вучко С. Богдановић. Свееска VI. За јуни 1886 год.

Старинар српског археолошког друштва. Година III. Број 2. (Са двјице литографисане таблице).

Таблице су у за чланак Ј. М. Жујовића: „Прилози за полеонтологију српских земаља“.

Viestnik hrvatskoga arkeologiškoga društva. Godina III. Br. 3. — U Zagrebu 1 srpnja 1868.

Извјештај о српској вишој дјевочјачкој школи у Новом Саду, на крају њене дванаесте, а школске 1885-86 године. Година девета.

Извјештај о српској вишој дјевочјачкој школи у Панчеву за 1885/6 годину. Год. II. У Панчеву, штамп. бр. Јовановића.

Црногорско Поморство.

Св. Никола. 23 јуна. — Ове недјеље имали смо тихе, средње и јаке вјетрове од I. и IV. кв. мирно море и ведро небо.

На улазак Бојане дубине има 4 1/2 ноге мљетачке.

Доједрише:

Траб. при. „Машала“, тон. 20, кап. Јакуп Идрис, из Обота, крдат. Траб. при. „Лучиета“, тон. 29, кап. Усеин Фазли, из Обота, празан.

Одједрише:

Траб. при. „Машала“, тон. 20, кап. Јакуп Идрис, за Мљетке, крдат. Траб. при. „Лучиета“, тон. 29, кап. Усеин Фазли, за Медову, празан.

ПРИЛОЗИ ЗА ЗИДАЊЕ

„Зетскога Дома.“

Скупљено у Црмници. (Годиње).

Крето Николин 2 фиорина, Лазо Марков 2 ф., Саво Мичетић, члан одбора 4 ф., Поп Перо, члан одбора 6 ф., Поп Илија, члан одбора 4 ф., кап. Павић Перазић 6 ф., Саво Стијенов 2 ф., Мићо Новаков 2 ф., Петар Марков Перазић 5 ф., Петро Илији 2 ф., Машо Јокв 2 ф., Вуко Марков 1 ф., Иво Шутов 1 ф., Саво Теновић 3 ф., Перо Јокв 2 ф., Марко Лазовић 2 ф., Малиша Савов 1 ф., Стево Перов 1 ф., Марко Ђураковић 1 ф., Шало Марков Перазић 1 ф., Саво Лазовић 2 ф., Иво Малишин 1 ф., Стево Лазов 3 ф., Шуто Николин 1 ф., Јоко Ђуров 1 ф., Марко Јокв 2 ф., Лука Митров 1 ф., Лазо Попов 2 ф., Мило Кретов 3 ф., Перо Радов 2 ф., Петро Милов 1 ф., Перо Ђуров 2 ф., Шуто Јокв 3 ф., Нико Попов 1 ф., Илија Перов 2 ф., Крето Савов 1 фиорин.

Свега: ф. 78 и.

Потоња сума: ф. 15.799 29

Свега до сад: ф. 15.877 29

Цетинје, 7 јула 1886 год.

Средишни Цетински одбор за скупљање прилога:

М. Пламенац, Јово Ђепава, Вуко Вулетич.

ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА

и

АДМИНИСТРАЦИЈЕ „ГЛ. ЦРНОГОРЦА“.

Госп. Филипу Лукшићу, Цариград. Цијена нашег листа, као што је штампано уз наслов, чини за Цариград: 20 фр. на годину, 10 фр. на по године, 5 фр. на три мјесеца. — Молимо да пошљете претплату тек примите овај број, ако желате држати лист.

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ.

ДЈЕЛА ВУКА СТЕФ. КАРАЏИЋА

штампају се већ у краљевско-српској државној штампарији у Биограду као државно издање. Прва књига, у којој ће бити српске народне пјесме јуначке најстаријих времена, биће готова до краја мјесеца августа; изнијеће око 36 штампаних табака.

ЦИЈЕНА ЈЕ ОВОЈ КЊИЗИ САМО ДВА ДИНАРА, ИЛИ ЈЕДАН ФИОРИН.

Ово најпотпуније, најугледније и највјештаче издање Вукових дјела треба да дочека и прихвати сав српски народ онако, као што је то заслужно творац књижевнога језика српског, отац новије српске књижевности.

Држава српска, која је откупила од законите нашљеднице Вукове за свагда право за издавање Вукових дјела, не тражи од овога издања никакве користи — за то је цијена појединим књигама тако незнатна — али ће строго водити бригу да заштити публицу од оних књижевних шпе-

куданата, који у облику којеквалних колекција у рђавом издању по скупе новце продају дјела Вукова.

Да би ово издање што више у народ продрло, отвара се пренумерација на њега. Српска омладина, учитељи, свештеници, чиновници и сви родољуби српски нека скупљањем пораве, да се Вукова дјела по народу распростру. На десет књига добијају скупљачи једну на дар. Новци се шаљу напријед управи краљевско-српске државне штампарије у Биограду.

Биоград, 20 јуна 1886 год.

УПРАВА КРАЉ. СРП. ДРЖ. ШТАМПАРИЈЕ.

ОГЛАСИ.

САМО ЈЕДАНПУТ

НУДИ СЕ ОВАКО ДОБРА ЗГОДА, ГДЈЕ СЕ МОЖЕ ЛИЈЕП САХАТ ЗА ПОЛОВИНУ ЦИЈЕНЕ НАБАВИТИ.

ВЕЛИКА РАСПРОДАЈА.

На читавом јевропском континенту настали политички одношаји нијесу ни Швајцарску мимовили, што је поводом знатном исељавању радника, услјед чега је и уздрман опстанак творница. Тако је и прва и најзнатија творница сатова, коју ми заступамо, за сада затворена, те нам је повјерена продаја њезиних творина. — Они такозвани Вашингтон цени сахата најбољи су сахати овога свијета, изванредно елегантно гравирани и везени и по американом суглаву направљени.

Сви су сахати на секунду репацирани, и ми јамчимо за сваки сахат 5 година.

За доказ сигурна јамства и строге солидности обвезујемо се овим јавно, да ћемо сваки сахат који није по вољи, на траг узети и измијенити:

1000 цених ремонтар-сахата, навијају се без кључа с кристалним закључем, изванредно тачно на секунду регулирани, осим тога новим начином електро-галаванички позлаћени, с ланцем, медаљоном и т. д., првије фиор. 25, сада комад само по фијорина 10.20.

1000 крвених сах. на готву од никел сребра, на 15 рубина, с маљованим казалом, с казалом за секунде, кристалним плосватим егаклом, првије фијор. 21, сада само по фијор. 7.25, све на секунду репацирани.

РАСПРОДАЈА САХАТОВА

Творница сахатова Фром,

Wien II. Obere Donaustrasse 107.

!!ЧИТАЈТЕ!!

МА.Г. ДА НЕ ДАРОВАНО.

Ми смо закупили цијелу израду једне чувене фабрике инглешке, те смо у стању продавати триезно посуђе за половину цијене што рад коства; посуђе је од британског сребра најбоље врсте, те јамчимо да ће глећа трајати десет година.

6 пожева од инглешког челика.

12 (6 ојкица и 6 виљушача).

12 (6 кафених ојкица и толико ојкица за јаја).

12 (6 врло лијепијех купица за јаја и 6 наслона за ножеве).

2 (1 цукрена посидача и 1 чједло за чај).

2 (1 кашпика за супу и 1 за млијено).

6 врло лијепијех цизелиранијех њакара.

6 веома лијепијех тањира за вјеће са ликовима индијским и јапанским.

2 врло лијепи свијетљача за триезу.

У све: 60 комада. — а све то за самцјех 25 франака (наполеон и четврт). То је пријед коствало равво 100 фран. (5 наполеона).

Нарудбине се извршују само јакон примљена новца, а ако се наручитељу не би свиђало посуђе, може га одмах на траг послати и новци ће му се поврнути.

Пакет прапка за чипћење посуђа коства 25 сантима, (12 новчића).

(Обратити се: Universal-Versand-Verlag, Wien, Ottakringerstrasse 140.)

Или филијали истре: Rothenthurmstrasse 5, Wien.